

Sygn. akt IV U 1194/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 sierpnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalański
Protokolant	st. sekr. sądowy Małgorzata Wierzbicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 sierpnia 2016r. w S.

odwołania S. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 6 sierpnia 2015 r. (Nr (...))

w sprawie S. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 1194/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 sierpnia 2015r. Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 84 ust. 8 w zw. z art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 121), po rozpoznaniu wniosku S. S., odmówił odstąpienia od żądania zwrotu należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia określonego decyzją z dnia 3.04.2014r. znak: (...) w łącznej kwocie 779,92 zł oraz decyzją z dnia 20.03.2015r. znak: (...) w łącznej kwocie 5.948,40 zł.

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony S. S., zarzucając błędne ustalenie przez organ rentowy stanu faktycznego poprzez brak uznania, iż w niniejszej sprawie zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające odstąpienie od żądania zwrotu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu rentowego. Wnioskodawca wskazywał na obrazę prawa materialnego poprzez brak zastosowania przez organ rentowy art. 84 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Celem poparcia swojej argumentacji ubezpieczony powołał się na wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 marca 2015r. wydany w sprawie o sygn. akt III AUa 556/14. Wskazano, iż organ rentowy niezasadnie uznał, że problemy zdrowotne ubezpieczonego nie mają wpływu na jego możliwości zarobkowe. Ponadto zwrócono uwagę, że okoliczność zadłużenia w innych instytucjach jest jedną z wielu przesłanek wpływających na powstanie szczególnie uzasadnionych okoliczności przemawiających

za uwzględnieniem wniosku o odstąpienie od żądania zwrotu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń (odwołanie, k. 2-5 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, powołując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie, k. 8-9v akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Decyzjami z dnia 3.04.2014r. i z dnia 20.03.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. nałożył na S. S. obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia przedemerytalnego za okres od 1.03.2013r. do 28.02.2014r. w kwocie 779,92 zł oraz za okres od 1.03.2014r. do 28.02.2015r. w kwocie 5.948,40 zł, tj. w łącznej kwocie 6.728,32 zł. Ubezpieczony wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o odstąpienie od żądania zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń. Zaskarżoną decyzją z dnia 6 sierpnia 2015r. organ rentowy odmówił odstąpienia od żądania zwrotu należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia określonego powyższymi decyzjami, bowiem w przypadku ubezpieczonego nie zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności, o których mowa w art. 84 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Ubezpieczony S. S. prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z małżonką B. S.. Obecnie ubezpieczony nie pracuje, bo nie może znaleźć pracy, pobiera jedynie świadczenie przedemerytalne. Od sierpnia 2015r. pobierał świadczenie przedemerytalne w kwocie 1.027,39 zł brutto, czyli 875,92 zł netto. Z przedłożonego przez ubezpieczonego wyciągu z rachunku bankowego za okres od 1.06.2015r. do 8.04.2016r. wynika, że w okresie od października 2015r. do lutego 2016r. uzyskiwał świadczenie w kwocie 528,27 zł netto, zaś w marcu 2016r. wysokość świadczenia wyniosła 829,54 zł netto. Ponadto w czerwcu 2015r. wnioskodawca otrzymał wynagrodzenie za pracę w kwocie 1.543,82 zł. Ubezpieczony choruje na cukrzycę i ponosi związane z tym koszty leczenia i zakupu leków. S. S. posiada zadłużenie kredytowe wynikające z zawartej umowy kredytu na zakup lokalu mieszkalnego w W.. Na zasadach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej pozostaje właścicielem lokalu mieszkalnego o powierzchni 26,60 m² znajdującego się w W.. Ponadto ubezpieczony wraz z żoną są właścicielami nieruchomości o powierzchni 0,12 ha położonej w M., na której znajduje się niewykończony domek letniskowy. W dniu 9 marca 2016r. ubezpieczony i jego żona przekazali w drodze darowizny lokal mieszkalny nr (...) usytuowany w budynku znajdującym się w M. przy ul. (...) o powierzchni użytkowej 75 m² na rzecz córki A. K. i jej męża B. K.. Dnia 20 maja 2016r. ubezpieczony wraz z żoną na podstawie umowy darowizny przekazali synowi Ł. S. nieruchomość położoną w miejscowości P., w skład której wchodzi objęta księgą wieczystą KW Nr (...) działki o łącznej powierzchni 4 hektarów 46 arów oraz objętą księgą wieczystą KW Nr (...) działkę lasu o powierzchni 1 hektar 47 arów. W dniu 8 kwietnia 2016r. S. S. sprzedał samochód marki P. (...), którego wartość – zgodnie z zawartą umową sprzedaży – wyniosła 10.800 zł. Wnioskodawca wyjaśnił, że posiada 2.000 zł na rachunku oszczędnościowym.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, w tym przedłożone przez pełnomocnika ubezpieczonego, jak również dokumenty zgromadzone w aktach organu rentowego. Ponadto Sąd oparł się na wyjaśnieniach i zeznaniach ubezpieczonego S. S..

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego S. S. nie zasługiwało na uwzględnienie i podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 84 ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 121), zakład może odstąpić od żądania zwrotu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, odroczyć termin ich płatności albo rozłożyć je na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności. Jak wskazuje się w orzecznictwie dokonując oceny, czy fakty przytoczone przez wnioskodawcę stanowią szczególnie uzasadnione okoliczności należy kierować się stanem rodzinnym i majątkowym wnioskującego o odstąpienie dochodzenia zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, biorąc także pod uwagę stan jego zdrowia i możliwości

podjęcia pracy pozwalającej na zwrot nienależnie pobranego świadczenia. Szczególne okoliczności ujęte w art. 84 ust. 8 pkt 1 w/w ustawy traktowane są jako wystąpienie po stronie ubezpieczonego takiego stanu, w którym zwrot nienależnie pobranych świadczeń uniemożliwi bądź znacznie utrudni mu bieżące funkcjonowanie i zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Mogą to być okoliczności związane ze stanem zdrowia, brakiem pracy, tragicznym zdarzeniem losowym oraz sytuacją rodzinną.

Pojęcie okoliczności "szczególnie uzasadnionych" oznacza, że przypadki jego zastosowania winny mieć charakter wyjątkowy, a sam przepis art. 84 ust. 8 ustawy nie powinien być interpretowany rozszerzająco. W ocenie Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że sytuacja rodzinna, finansowa, czy zdrowotna wnioskodawcy zarówno na datę wydania decyzji, jak i obecnie, wskazuje na zaistnienie szczególnie uzasadnionych okoliczności pozwalających na odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranego świadczenia przedemerytalnego. Bezsparnie ubezpieczony musi ponosić stałe koszty związane z leczeniem cukrzycy, jak również wynikające ze zobowiązań kredytowych. Niemniej jednak jego stan majątkowy pozwala na ponoszenie wszystkich niezbędnych kosztów utrzymania, a także na poczynienie pewnych oszczędności pieniężnych. S. S. prowadzi wspólne gospodarstwo z małżonką, która w dacie wydania zaskarżonej decyzji była zatrudniona w Szkole Podstawowej w M., zaś jego dzieci są osobami pełnoletnimi. Wnioskodawca co miesiąc otrzymuje świadczenie przedemerytalne, a jak wyjaśnił – obecnie złożył wniosek o emeryturę. Organ rentowy słusznie wskazał, że charakter tego źródła dochodu pozwala stwierdzić, że istnieje możliwość zaspokojenia podstawowych potrzeb egzystencjalnych ubezpieczonego i jego rodziny. Co więcej ubezpieczony posiada inne składniki majątkowe takie jak lokal mieszkalny w W., nieruchomości o powierzchni 12 arów w M., czy też ciągnik rolniczy. Dodatkowo – jak wynika z przedłożonej umowy – w kwietniu 2016r. S. S. sprzedał samochód marki P. (...) za kwotę 10.800 zł, która niewątpliwie wystarczy na pokrycie w całości należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia w łącznej wysokości 6.728,32 zł. Wnioskodawca ma zatem realną możliwość dokonania zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Nadto należy zwrócić uwagę, że rozporządzeń majątkiem dokonanych przez ubezpieczonego w 2016r., a polegających na przekazaniu dzieciom w drodze darowizny nieruchomości oraz lokalu mieszkalnego w M., nie można utożsamiać z okolicznością nie posiadania przez ubezpieczonego jakiegokolwiek majątku, w szczególności, że w momencie sporządzania umów darowizny wnioskodawca posiadał wiedzę co do konieczności zwrotu nienależnie pobranego świadczenia przedemerytalnego, a także wysokości tej należności. Sąd nie może akceptować wyzbywania się majątku przez ubezpieczonego kosztem pokrzywdzenia wierzycieli. Tym samym ustalone okoliczności dotyczące stanu majątku oraz stanu zdrowia wnioskodawcy nie stanowią przesłanek uzasadniających odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, orzeczono jak w sentencji wyroku.